

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 91/2017-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. apríla 2017 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rudolfa Tkáčika prerokoval prijatú sťažnosť maloletého [REDAKOVANÉ] a maloletého [REDAKOVANÉ], obaja bytom [REDAKOVANÉ], zastúpených matkou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpených advokátkou JUDr. Silviou Tatarkovou, Advokátska kancelária, Škultétyho 472/10, Martin, pre namietané porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 16 P 177/2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo maloletého [REDAKOVANÉ] a maloletého [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 16 P 177/2014 **p o r u š e n é b o l i .**

2. Okresnému súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 16 P 177/2014 **p r i k a z u j e** ďalej konať bez zbytočných prieťahov.

3. Maloletému [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Martin povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu k rukám jeho zákonnej zástupkyne [REDAKOVANÉ].

4. Maloletému [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Martin povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu k rukám jeho zákonnej zástupkyne [REDAKOVANÉ].

5. Maloletému [REDAKOVANÉ] a maloletému [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 363,79 € (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov), ktoré je Okresný súd Martin povinný vyplatiť na účet ich právnej zástupkyne JUDr. Silvie Tatarkovej, Advokátska kancelária, Škultétyho 742/10, Martin, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 91/2017-23 zo 14. februára 2017 podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť maloletých [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených matkou [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Martin

(ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 P 177/2014 (ďalej aj „namietané konanie“).

V podstatnej časti sťažnosti sťažovatelia, v zastúpení svojej matky, uviedli, že matka sťažovateľov podala 19. júna 2014 na okresnom súde návrh na zvýšenie výživného. Veci bola spočiatku pridelená sp. zn. 19 P 108/2014, v súčasnosti sa vedie konanie pod sp. zn. 16 P 177/2014.

Sťažovatelia sú toho názoru, že v ich právnej veci *„sa jedná o zjavné prietahy v konaní, nakoľko... matka podala návrh na zvýšenie výživného dňa 19. 06. 2014, návrh riadne odôvodnila a predložila všetky potrebné dôkazy, prvé pojednávanie bolo vykonané až 14. 11. 2014, teda viac ako 5 mesiacov od podania návrhu. Napriek tomu, na druhej strane do dnešného dňa, teda po viac ako dvoch rokoch nie je v danej právnej veci rozhodnuté a to aj napriek tomu, že potreby a náklady, ktoré sa relevantným spôsobom navýšili, potrebujú mať maloleté deti/ sťažovatelia zabezpečené pravidelne... V danej právnej veci súd nekoná v zákonom stanovených lehotách, napriek tomu, že predmetom konania je zvýšenie výživného, ktoré má zabezpečiť pravidelné potreby pre sťažovateľa v rade 1/ a v rade 2/. Napriek skutočnosti, že matka sťažovateľa v rade 1 / a v rade 2/ preukázala odôvodnenosť návrhu a potreby, ako aj celkové výdavky na deti, všetko si musí zabezpečiť sama, nakoľko na otca svojich maloletých detí sa spoľahnúť nemôže a súd rozhoduje o zvýšení výživného viac ako 2 roky... Sťažovatelia požadujú primerané finančné zadostučinenie vo výške 3.000 € na sťažovateľa v rade 1/ a vo výške 3.000 € na sťažovateľa v rade 2/, ktoré odôvodňujú nasledovne:*

Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia, ktorým zabezpečia vykonanie veci bez zbytočných prietahov. Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty...“.

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd o ich sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Okresný súd Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 16P/177/2014 porušil základné právo sťažovateľa v rade 1/ [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a sťažovateľa v rade 2/ [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov

podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 16P/177/2014 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľovi v rade 1/ [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 3.000,- € (slovom tritisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Martin povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažovateľovi v rade 2/ [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 3.000,- € (slovom tritisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Martin povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Okresný súd Martin je povinný uhradiť sťažovateľovi v rade 1/ a v rade 2/ trovy právneho zastúpenia v sume 363,79 € na účet AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o. č. ú.:... vedený v Tatra banke, a. s., pob. Martin, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Na výzvu ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrila predsedníčka okresného súdu podaním sp. zn. Spr 209/17 doručeným ústavnému súdu 15. marca 2017.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k veci uviedla:

„Konečné zodpovedanie otázky, či došlo k zbytočným prieťahom a tým k porušeniu práv sťažovateľov na spravodlivý a rýchly proces ponechávame na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci pri zohľadňovaní povahy konania, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd vo veci postupoval.

Sudcovia Okresného súdu Martin sú dlhodobo značne pracovne vyťažení a v dôsledku toho nie sú schopní konať všetky potrebné úkony urýchlene tak, ako by to zodpovedalo potrebám každého jednotlivého konania a najmä záujmom účastníkov na čo možnom najrýchlejšom rozhodnutí vo veci.“

Predsedníčka okresného súdu oznámila, že „súhlasí s upustením pojednávania vo veci“.

Súčasťou vyjadrenia predsedníčky okresného súdu bolo aj vyjadrenie zákonnej sudkyne, ktorá okrem chronológie úkonov okresného súdu v namietanom konaní, uviedla:

„Nemám za to, že vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] došlo k prietiahom v dôsledku mojej nečinnosti.

Bezprostredne po podaní návrhu boli robené procesné úkony, bol vytýčený termín pojednávania v najbližšom čase ako to bolo, vzhľadom na počet nevybavených vecí, možné. Vplyv na celkovú dĺžku konania mala moja pracovná neschopnosť v čase od 10.8.2015 – 16.8.2015 + 23.9.2015 – 23.10.2015 a odchod na materskú/rodičovskú dovolenku (24.10.2015 – 22.09.2016). Spis bol po mojom odchode pridelený [REDAKOVANÉ], ktorá vo veci nekonala, nakoľko bezprostredne po mojom odchode bola dlhodobo PN. Následne bol spis pridelený [REDAKOVANÉ]. K jeho postupu sa vyjadriť neviem.

Po mojom návrate z rodičovskej dovolenky bol spis pridelený do môjho senátu dňa 29.09.2016. Vo veci som začala opätovne konať. Uskutočnili sa tri pojednávania – 24.10.2016, 21.11.2016, 30.11.2016, pričom na poslednom bolo vyhlásené rozhodnutie vo veci samej. Vo veci je podané odvolanie matkou aj otcom maloletých detí. Aktuálne sú vykonávané úkony potrebné na predloženie veci Krajskému súdu v Žiline.“

Právna zástupkyňa sťažovateľov k vyjadreniu okresného súdu osobitné stanovisko nezaujala. Podaním doručeným ústavnému súdu 27. marca 2017 oznámila, že zotrúva na všetkých skutočnostiach, ako aj skutkových a právnych tvrdeniach tak, ako boli uvedené v ústavnej sťažnosti. Súčasne oznámila, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania v tejto veci.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu súdneho spisu vzťahujúceho sa na vec sťažovateľov ústavný súd zistil tento priebeh a stav namietaného konania:

- 19. júna 2014 bol Okresnému súdu Martin doručený návrh, ktorý bol zaevidovaný pod sp. zn. 19 P 108/2014;

- 1. augusta 2014 okresný súd postúpil vec Okresnému súdu Námestovo podľa § 11, § 88 ods. 1 písm. c) a § 105 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku. Okresný súd Námestovo potvrdil prijatie návrhu na začatie konania. Vec zaevidoval pod sp. zn. 4 P 8/2014;

- 11. augusta 2014 bol spísaný úradný záznam: „*Dňa 11. 8. 2014 som telefonicky zistila, že na Okresnom súde Martin je vedený opatrovnícky spis ohľadom maloletých detí [REDAKOVANÉ] Okresný súd Martin naposledy rozhodoval vo veci 20 P 42/2011.*“;

- 13. augusta 2014 bol spis doručený Krajskému súdu v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) spolu s nesúhlasom Okresného súdu Námestovo s postúpením veci. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 5 NcC 54/2014;

- 11. septembra 2014 bol spis vrátený Okresnému súdu Námestovo s uznesením sp. zn. 5 NcC 54/2014 z 3. septembra 2014, ktorým krajský súd rozhodol, že miestne príslušný je Okresný súd Martin (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18. septembra 2014);

- 29. septembra 2014 bol spis doručený Okresnému súdu Martin, ktorý vydal potvrdenie, že vec bude vedená pod sp. zn. 16 P 177/2014;

- na č. l. 53 – 56 sa v spise nachádza rozsudok Okresného súdu Martin zo 14. novembra 2011, ktorým rozhodol vo veci č. k. 20 P 42/2011-53 (vo veci starostlivosti o maloleté deti) tak, že žalobu matky zamietol (rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 4. februára 2014);

- 3. októbra 2014 Okresný súd Martin uznesením č. k. 16 P 177/2014-57 ustanovil pre maloleté deti [REDAKOVANÉ] kolízneho opatrovníka – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin (ďalej len „úrad práce“), pre konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného;

- od 18. septembra 2014 bola matka maloletých detí zastúpená advokátkou JUDr. Tatarkovou;
- 7. októbra 2014 Okresný súd Martin požiadal Okresný súd Námestovo o zapožičanie spisu sp. zn. 1 P 5/2009;
- 7. októbra 2014 Okresný súd Martin požiadal o súčinnosť úrad práce a zamestnávateľov rodičov, čo sa týka ich príjmov;
- 13. októbra 2014 Okresný súd Martin vyzval otca maloletých detí na vyjadrenie sa k návrhu matky;
- 13. októbra 2014 z dôvodu čerpania dovolenky právnej zástupkyne matky okresný súd oznámil účastníkom, že pojednávanie nariadené na 7. november 2014 sa odročuje na 14. november 2014;
- 15. októbra 2014 úrad práce oznámil, že matka nie je poberateľkou dávky hmotnej núdze a súčasne, že poberá rodinné prídavky na 3 deti;
- 20. októbra 2014 konajúci sudca dal pokyn kancelárii: nedoručenú zásielku doručiť otcovi detí na adresu Trebostovo 165;
- 16. októbra 2014 Okresný súd Námestovo doručil oznámenie, že spis sp. zn. 1 P 5/2009 je pripojený k spisu sp. zn. 4 P 104/2010 a ten sa nachádza už na Okresnom súde Martin;
- 21. októbra 2014 oznámil [REDAKOVANÉ], že otec detí pracuje v jeho advokátskej kancelárii ako administratívny pracovník;
- 14. novembra 2014 sa uskutočnilo pojednávanie. Účastníci boli prítomní. Bolo odročené na neurčito na účely rozhodnutia o procesnom návrhu právnej zástupkyne matky. Otcovi detí okresný súd uložil predložiť listinné dôkazy (príjmy a výdavky);
- 3. decembra 2014 otec maloletých detí doručil „*rozpis príjmov a výdavkov...*“;
- 16. apríla 2015 bolo doručené vyjadrenie otca k odvolaniu matky proti uzneseniu č. k. 16 P 177/2014-114 z 25. februára 2015;
- 9. februára 2015 otec maloletých detí doručil oznámenie o zmene zamestnávateľa (advokátska kancelária [REDAKOVANÉ]);
- 25. februára 2015 Okresný súd Martin uznesením č. k. 16 P 177/2014-114 nepribral do konania starých rodičov [REDAKOVANÉ], rodičov matky (právoplatné 22. júna 2015);
- 19. marca 2015 matka podala odvolanie proti uzneseniu z 25. februára 2015;

- 20. marca 2015 odvolanie matky bolo doručené otcovi (prostredníctvom [REDAKČIA]) na vyjadrenie;
- 16. apríla 2015 bolo doručené vyjadrenie otca;
- 21. apríla 2015 bol spis doručený Krajskému súdu v Žiline (9 CoP 32/2015);
- 15. júna 2015 bol spis vrátený Okresnému súdu Martin s uznesením sp. zn. 9 CoP 32/2015 z 30. apríla 2015, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu;
- 23. februára 2016 okresný súd informoval účastníkov, že pojednávanie nariadené na 24. február 2016 sa z dôvodu PN sudkyne odročuje na neurčito;
- 21. októbra 2016 matka detí predložila listinné dôkazy;
- 24. októbra 2016 kolízny opatrovník ospravedlnil neúčast' na pojednávaní. Súhlasil so zvýšením výživného;
- 24. októbra 2016 sa uskutočnilo pojednávanie. Účastníci boli prítomní. Bolo odročené na 21. november 2016 s tým, že otec detí predloží aktuálne doklady o výdavkoch a príjmoch;
- 8. novembra 2016 okresný súd požiadal zamestnávateľa otca maloletých detí, [REDAKČIA], o oznámenie dôvodov, prečo bol rozviazaný pracovný pomer s otcom detí, a Slovenskú advokátsku komoru o oznámenie, aké sú poplatky spojené s účasťou koncipienta na školeniach;
- 21. novembra 2016 sa uskutočnilo pojednávanie. Účastníci boli prítomní. Bolo odročené na 30. november 2016 na účely doplnenia dokladov zo strany otca;
- 23. novembra 2016 právna zástupkyňa matky doručila dôkazy;
- 24. novembra 2016 otec maloletých detí doručil rozpis jeho nákladov;
- 30. novembra 2016 právna zástupkyňa matky doručila ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní (kolízia termínov);
- 30. novembra 2016 sa uskutočnilo pojednávanie. Účastníci boli prítomní. Bol vyhlásený rozsudok;
- 12. decembra 2016 konajúci sudca požiadal o predĺženie lehoty na vypracovanie rozsudku do 22. decembra 2016 z dôvodu zaslania spisu ústavnému súdu;
- 16. januára 2017 bolo doručené odvolanie otca proti rozsudku z 30. novembra 2016;

- 20. januára 2017 bolo doručené odvolanie matky proti rozsudku z 30. novembra 2016.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1 a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 P 177/2014 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, pričom tento účel možno dosiahnuť zásadne až právoplatným rozhodnutím (mutatis mutandis II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, III. ÚS 116/02).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom namietaného konania je zvýšenie výživného pre maloleté detí. Je to teda vec, ktorej povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená (§ 157 Civilného sporového poriadku) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou

o rozhodnutie (mutatis mutandis I. ÚS 19/00, I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07, III. ÚS 109/07).

1. Pri posúdení veci podľa prvého kritéria ústavný súd konštatuje, že predmetom namietaného konania je rozhodovanie o zvýšení výživného na maloleté deti. Vec nemožno považovať za právne, ale ani fakticky zložitú.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v namietanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priesťahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v namietanom konaní a predovšetkým poukazuje na to, že konanie o zvýšenie výživného pre maloleté deti nie je ani po vyše dvoch rokoch právoplatne skončené. Na okresnom súde bolo prvé pojednávanie nariadené až 5 mesiacov od podania žaloby. Okrem krátkodobejšej nečinnosti (medzi ktorú patrí aj bezdôvodné postúpenie veci Okresnému súdu Námestovo) bol okresný súd dlhodobo nečinný v období od 15. júna 2015 do 24. októbra 2016 (16 mesiacov).

Ústavný súd zistil v postupe okresného súdu jeho nečinnosť, ale aj neefektívnu a nesústredenú činnosť, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej dobe.

Vzhľadom na to, že v čase rozhodovania veci ústavným súdom vec nebola právoplatne skončená, ústavný súd prikázal podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde vo výroku tohto nálezu okresnému súdu konať v predmetnej veci bez zbytočných priesťahov.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie.

Sťažovatelia žiadali priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € pre každého z nich s odôvodnením urýchleného rozhodnutia o zabezpečení potrieb pre sťažovateľov, na ktorých sa má podieľať rovnako otec – odporca v namietanom konaní.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľov. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať im aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľov, najmä na dĺžku namietaného konania a na povahu veci a jej význam pre sťažovateľov považuje za primerané priznať maloletým sťažovateľom finančné zadosťučinenie v sume po 1 000 € pre každého z nich.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľom do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd o návrhu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 a 4 výroku tohto rozhodnutia.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. Silviou Tatarkovou a ktoré sťažovatelia uplatnili v sume 363,79 €.

Ústavný súd zistil, že uplatnená suma trov právneho zastúpenia neodporuje vyhláške Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, preto ústavný súd priznal sťažovateľom náhradu trov právneho zastúpenia v sume 363,79 €.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) podľa bodu 5 výroku rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. apríla 2017